

Krótką biografia błogosławionego Edmunda Bojanowskiego – Założyciela Sióstr Służebniczek pracujących w parafii Świętej Trójcy w Poznaniu.

Edmund, Wojciech, Stanisław Bojanowski urodził się 14 listopada a 1814 roku w Grabonogu pod Gostyniem. Rodzicami jego byli Walenty i Teresa z domu Umińska, rodzona siostra sławnego w powstaniu listopadowym generała Umińskiego. Ona wychowała syna w atmosferze głębokiej religijności, nacechowanej aktywną miłością bliźniego i nabożeństwem do Matki Bożej¹. Z powodu słabego zdrowia Bojanowski rozpoczął naukę w domu, pod kierunkiem ks. Jakuba Siwickiego, który wywarł ogromny wpływ na kształtowanie osobowości chłopca. W 1832 roku rozpoczął Bojanowski studia na uniwersytecie wrocławskim². Po śmierci rodziców wyjechał na studia do Berlina³. Postępująca gruźlica płuc uniemożliwiła kontynuację studiów. Po dwukrotnej kuracji w Dusznikach przed rokiem 1840 powrócił w rodzinne strony i zamieszkał u swojego przyrodniego brata Teofila Wilkońskiego, utrzymując się z renty po zmarłych rodzicach⁴. Tutaj rozpoczął działalność społeczną. W okolicy Gostynia zakładał biblioteczki i czytelnie⁵. Przy jego współudziale powstała w 1844 r. na Śródce w Poznaniu pierwsza ochronka miejska w Wielkim Księstwie Poznańskim⁶. Sam osobiście angażował się w udzielanie pomocy chorym podczas epidemii cholery, która wybuchła w Wielkopolsce w 1849 roku. Sprowadził do Gostynia SS Miłosierdzia, aby opiekowały się dziećmi osieroconymi podczas epidemii⁷. Jako jeden z członków zarządu zakładu zwanego „Instytutem”, zabiegał o fundusze na jego działalność. W tym celu redagował i wydawał w latach 1852 – 1856 i 1862 czasopismo „Pokłosie, zbieranka literacka na korzyść sierot”⁸. Zamierzał również zająć się kształtowaniem postaw chrześcijańskich i patriotycznych zaniedbanych dzieci wiejskich. Plany te realizował w założonej przez siebie 3 maja 1850 r. w ochronce wiejskiej w Podrzeczu⁹. Stała się dla

¹ M. Kornacka, *Edmund Bojanowski 1814 – 1871*, w: „Nasza Przeszłość” t. XXVI, Kraków 1967, s. 7. Ciekawa jest analiza psychologiczna osoby Edmunda Bojanowskiego w pracy J. Remus, *Edmund Bojanowski Studium Psychograficzne*, Lublin 1960, maszynopis, ASL

² M. Kornacka, dz. cyt. s. 14.

³ Tamże, s.18.

⁴ Wł. Muchowicz, *Żywot E. Bojanowskiego założyciela Ochronek na ziemiach polskich. Zgromadzenia Sióstr Służebniczek B.R.D.N.P.*, Rzeszów 1933, s. 16 – 17.

⁵ W. Jakóbczyk, *Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w.* Poznań, 1951, t. I, s. 58 i 93.

⁶ Dz. 24.I. 1855.

⁷ A. Brzeziński, *Wspomnienie o śp. Edmundzie Bojanowskim fundatorze Zgromadzenia Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanej*, Poznań, 1982, s. 5.

⁸ A. Brzeziński dz. cyt. s. 3 – 4.

⁹ B. Kumor *Odrodzenie religijne w zaborze pruskim* w : B. Kumor i Z. Obertyński, *Historia Kościoła w Polsce*, Poznań – Warszawa, 1979, s. 560.

dzieci domem, a zarazem kolebką Zgromadzenia Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej¹⁰. Trzy wiejskie dziewczyny dały początek przyszłemu Zgromadzeniu. Edmund Bojanowski sam zajął się przygotowaniem ochraniarek do powierzonych im zadań¹¹. Dnia 26 sierpnia 1856 r. w Jaszku powstał Nowicjat Sióstr Służebniczek Maryi¹². Rozpoczął się piękny okres rozkwitu Zgromadzenia na ziemiach polskich pod trzema zaborami, obejmując swoim zasięgiem także Anglię. W 1869 r. przybyła z Anglii do Jaszku Fanny Margaret Taylor. Zapoznała się z organizacją i duchem Zgromadzenia i zaczerpnęła z niego wzorzec do założenia przez siebie nowego Zgromadzenia¹³. Przez wiele doświadczeń musiał przejść Bojanowski i trzeba było wielkiej siły i hartu ducha, by rozpoczęte dzieło nie upadło. Moc do walki z przeciwnościami czerpał z rozmodlenia i z częstego kontaktu z Bogiem w Eucharystii¹⁴. W 1869 r. wstąpił do seminarium duchownego w Gnieźnie, aby zrealizować swoje pragnienie kapłaństwa¹⁵. Postępująca gruźlica płuc nie pozwoliła na kontynuację studiów. W rok później opuścił seminarium¹⁶ i zamieszkał u swojego przyjaciela ks. Gieburowskiego w Górcie Duchownej¹⁷, gdzie zmarł 7 sierpnia 1871r. Dzieło Bojanowskiego realizuje Zgromadzenie na wielu kontynentach świata. Jego życie, jego pisma, Reguła są nadal wskazówką dla służebniczek do realizacji pozostawionego przez niego charyzmatu, który wyraża się:

- miłością i posługą świadczoną chorym, potrzebującym pomocy duchowej i materialnej oraz dzieciom.

Siostry umacniają swoją posługę czerpiąc z duchowej spuścizny Założyciela:

- żywej wiary i bezgranicznej ufnością w Bożą Opatrzność
- umiłowania Eucharystii – miejsca i czasu zjednoczenia z Panem Jezusem
- ducha maryjnego, wzorowania się na służebnej postawie Maryi.

Siostry Służebniczki, czterech Zgromadzeń swoją posługą obejmują potrzebujących, którzy mieszkają na różnych kontynentach. Czynią to zgodnie z pozostawionym, jako dziedzictwo - charyzmatem Założyciela.

S. M. Natalia Hagiela s. M.

---

¹⁰ Tamże, s. 560: Dz. 24.II 1855, 18.X 1858.

¹¹ M. Wrońska, *Doskonałość zakonna według pism Sługi Bożego Edmunda Bojanowskiego*, Lublin 1963 s. 7.mp.

¹² Dz. 13. VIII 1856; 26 VIII 1856.

¹³ J. Umiński, *Historia Kościoła*, Opole 1960, t. II s. 505.

¹⁴ Dz. 16. I. 1856, 9. II. 1856, 26. III 1858, 13 IX 1856, 22 I 1857.

¹⁵ M. Kornacka, dz. cyt. s. 136.

¹⁶ Tamże s. 137.

¹⁷ A. Brzeziński, dz. cyt. s. 10.